

Zsigmondi András

Borzalmas rossz vagy borzasztó jó

A hagyományok szerint több mint ötven éve minden év június első vasárnapján ünnepli csaknem 380 ezer építő- és építőanyag-iparban dolgozó az Építők Napját. A szektor az elmúlt esztendőben minden eddigi teljesítési csúcst megdöntött. Ha össze kellene foglalni, milyen is volt az elmúlt rekord-évünk, röviden azt mondhatnánk: borzalmas. Kicsit bővebben pedig azt, hogy borzalmas rossz, vagy borzasztó jó. Vegyünk sorra néhány emlékezetes eseményt és körülményt!

Covid-járvány: borzasztó rossz, hogy nincs már közöttünk néhány jó barát, akiről időnként fejben megemlékezünk. Ugyanakkor megtanultunk online dolgozni. Borzasztó jó, mert ahelyett, hogy a kocsiban töltenénk el az időt fölöslegesen, egyik percről a másikra csatlakozunk egy megbeszéléshez, így javul a hatékonyságunk. De borzasztó rossz, hogy elmaradnak a tárgyalások, kooperációk előtt és után tarott szűk körű egyeztetések, a személyes beszélgetések, tulajdonképpen romlik a csapatépítő mentális baráti-bizalmi együttműködés.

Mit építettünk? Felsorolni lehetetlen, de feltétlenül megemlíendő a Magyar Zene Háza, az Operaház felújítása, a Déli összekötő vasúti híd, az MVM Dome stadion, az útépitések és a vízügyi beruházások sokasága. És ez borzasztó jó.

Mennyit építettünk? 2021-ben az építőipar teljesítménye 5400 milliárd forint volt, ami minden eddigi teljesítést túlszárnyalt. Más országok építési piacáról is elhangzanak adatok, ám az abszolút számok összehasonlítása felesleges, hiszen nem sokat tudunk meg arról, hogy európai összevetésben ez sok vagy kevés munkát jelent-e az építőknek, elértük-e a plafont, vagy további fejlődés szükséges. Egy efféle összehasonlításban figyelembe kell venni az ország méretét – terület vagy lakosságszám alapján –, a gazdaság fejlettségét (például az egy főre eső GDP vagy hozzáadott érték alapján), illetve az építőiparra költött összegeket. Jelentős eltérések mutatkoznak a kis és a nagy országok között. Ha ezeket figyelmen kívül hagyjuk az összehasonlítás során, azt találjuk, hogy a 27 uniós tagállamból 19-nek a lakosságszáma esik 2–20 millió fő közé – tehát jól belesimulunk az átlagba. Ha el akarnánk érni Ausztria teljesítményét vagy az EU átlagát, akkor a jelenlegi helyzethez képest jelentős fejlődésen kellene átesnie az építőiparnak. Őszintén szólva nem tudom, hogy ez borzalmas rossz vagy borzasztó jó, mindenestre elgondolkodtató.

És ezt az elgondolkodtatást vagy jövőbelátást most jelentősen felborítja az elmúlt fél évben megjelent infláció és az

orosz-ukrán háború. A minap olvastam egy gazdasági szakértő összefoglalóját, mely szerint az elmúlt hatvan évben mindössze hat alkalommal emelkedett az Egyesült Államok inflációja 5% fölé, és ezután egy-két évig recesszió köszöntött a világra. Nem jó az USA ilyen gazdasági ereje, de a világgazdasági hatások előtt nem tudunk kitérni. Ez bizony borzasztó rossz. Ha mindezek ellenére mégis akarunk valami fejlődést elérni, akkor a szektor hatékonyságát kell növelni. Ez a leggyengébb láncszemünk.

Az elmúlt fél évben az építőipari bérek kiugró mértékben növekedtek. Ez egy szerződés teljesítése alatt lévő vállalkozó számára borzasztó rossz, valahogy ki kell termelnie, vagy meg kell kapnia a többletköltségeket. Ám ha a szakmánk jövője szempontjából gondoljuk végig, ez a legjobb, ami történhetett velünk. Ha a munkások jövedelme emelkedik, az magával hozza a szakemberek, mérnökök jövedelemnövekedését is. Ennek a növekedésnek évek alatt kellett volna megtörténnie, nem ilyen hirtelen. De a szakmánk társadalmi elismertségén biztosan javíthat, ha a mérnöki hivatás tartós és megfelelő megélhetést biztosít a szakmagyakorlóknak, és a szülők ebben bízva kormányozzák gyermekeiket a mérnöki szakmák irányába. Ez borzasztó jó.

Az építőiparnak az elmúlt években, évtizedekben nem volt gazdája. Most lett egy Építési és Beruházási Minisztériumunk. A több százezer szakmabelinek ezerféle véleménye lehet arról, hogyan kellene az ágazat irányítását megszervezni, mely szervezet és beruházás hová tartozzon. Mégis úgy gondolom, ebből is a pozitív elemekre kellene figyelniünk, és mindenekelőtt üdvözlölni, hogy az ágazatnak végre-valahára létezik önálló, felelős kormányzati képvisellete.

Borzalmas rossz vagy borzasztó jó évünk lesz-e az idén? A Mérnök Újság hasábjain megjelenő írásaimban általában a szakmailag korrekt együttműködésekről és a tisztességes szerződéses feltételek szempontjairól publikálok, és e dolgozatok végén igyekszem a pozitív szempontokat erősíteni, megvilágítani, ami valóban jó vagy előremutató. Az előttünk álló jövő – a belső és külső körülmények okán – az építőipar szempontjából rövid távon aggodalomra adhat okot. Most mégis azt javaslom, figyeljük azokat a körülményeket, amelyek borzasztó jók, ezeket erősítsük és tekintsünk bizakodóan a ránk váró feladatokra!